

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

I. An ij qui Annatarum pecuniam recipiunt, dici possint simoniaci. Duplex simoniæ genus. Prior, quæ pretium temporale recipit pro re sacra, jure divino vetitæ; altera, jure ecclesiastico introducta ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

gregatio pro instanti necessitate moderni Pape & sacri Collegij Dominorum Cardinalium hodie notorie ingruente quod praefatus Summus Pontifex modernus habeat, ejus vita durante duntaxat, ex fructibus quarumcunque Ecclesiarum, monasteriorumque, quorumcunque beneficiorum, quae per obitum vacare contingeret, quintam illius taxae quae superioribus annis facta fuerat pro Decimis.

XII. Octavo & septuagesimo post Pragmaticam editam inita fuere Concordata: Iis vero cum consensu Francisci I. Regis abolerentur omnes deliberationes Ecclesiae Gallicanae, & per consequentiam necessariam abolita quoque est prohibitio solvendi Annatas pro Bullis episcopatuum & monasteriorum, sed tamen ei Annatarum solutioni Princeps non consensit verbis conceptis. Nullum enim decretum extat in Concordatis quo Annatarum pro episcopatibus exactio confirmetur. Itaque, quoad Annatas, Summus Pontifex & Reges nostri nullo jure adstricti sunt, & ad juris communis observationem redire possunt. Ecclesia ergo Gallicana contendere potest, id quod ab ea tentatum est in Concilio Constantiensi, Annatas solvi non posse absque simonia. Summus vero Pontifex reponere potest inesse sibi auctoritatem ad purgandum simoniam, ac praeterea consuetudinem illam esse praescriptam ob tolerantiam Regum Christianissimorum.

XIII. Vnicus in Concordatis titulus xlii. materiam istam attingit. Statuerat Leo X. ut gratiae & provisiones Beneficiorum, etiam cathedralium Ecclesiarum, nullae essent ipso jure, si verus Beneficij vacantis valor in literis apostolicis expressus non fuisset. Sed isthoc titulo modificatus & inflexus est rigor illius statuti, quoad Galliam. Permittit quippe ut impetrantes Beneficia petere possint ut verus valor ipsorum Beneficiorum in eisdem literis corrigatur infra annum a die date literarum earundem computandum; statuitque ut pro hoc valoris augmento Annata solvatur camerae apostolicae. Verum correctiones illae pro expressione valoris necessariae non sunt, nisi ut eatur obviam periculo secundae impetrationis; quae tamen, modò nihil aliud peccatum esset, non toleraretur in Gallia, cum articulus ille non sit receptus in regno, ut testatur Rebuffus in commentario ad dictum Titulum. Contra verò, validum hinc telum peti potest adversus Annatas. Quippe cum à Summo Pontifice non referentur, nisi in casu expressionis veri valoris Beneficiorum, planum est ex hoc Titulo locum non esse solutioni Annatarum, cum moris non sit

Tom. II.

ut ea valoris expressio fiat.

CAPVT XII.

Synopsis.

I. An ij qui Annatarum pecuniam recipiunt, dici possint simoniaci. Duplex simoniae genus. Prior, quae pretium temporale recipit pro re sacra, jure divino vetita; altera, jure ecclesiastico introducta est. Explicatur in quo ea consistat.

II. Si habeatur ratio priscae moris, pura simonia committitur. At si novi juris ratio habeatur, Annatae liberari possunt à suspitione simoniae.

III. Pars prior probatur multis auctoritatibus, & ratione. Sententia Panormitani refertur.

IV. Secundum jus novum, Annatae liberari possunt à crimine simoniae. Ius illud novum explicatur. Gersonis sententia adducitur.

V. Petrus de Alliaco censet omnes Beneficiatos contribuere debere Annatas pro sustentatione Pape.

VI. Remittendum igitur aliquid ex prisca severitate; neque recipienda virorum eruditorum opinio scribentium exactionem Annatarum esse simoniacam, etiam post Concordata. Si ea valerent, immanis & horrenda confusio turbaret Ecclesiam.

VII. Summus Pontifex tributa imperare non potest in Gallia absque consensu Regis & Ecclesiae Gallicanae. Probatur auctoritate Pragmaticae Sanctionis beati Ludovici & Concilij Constantiensis.

VIII. Duplex decretum circa decimas papales in hoc Concilio. Eorum discrimen.

IX. Academia Parisiensis appellavit anno 1491. à Commissariis executoribus decima unius anni imposita Beneficiatis Galliae. Item Capitulum Paris. an. 1501. & Clerus Hispania an. 1523.

X. Quidam jus percipiendi decimam reddituum ecclesiasticorum Romano Pontifici competere contendunt ad exemplum Pontificum veteris testamenti. Aliud sensit Concilium Constantiense. Discriminis autem ratio manifesta est.

XI. Alij jus illud Romano Pontifici asserunt, ex eo quod summam obtineat auctoritatem in bona ecclesiastica. Ea opinio exorta est a vo Bonifacij VIII. & eodem tempore explosa à Joanne de Parisiis.

XII. Igitur Regi & Episcopis liberum est, cum Annata titulo tantum subsidij debeantur, et solvendo consensum suum revocare. Aequitati tamen injuria fieret si subsidia semel concessa revocarentur.

XIII. Rex prohibere potest ne nova tributa impendantur personis ecclesiasticis, aut vetera augeantur. Probatur multis auctoritatibus.

XIV. Civilius ageretur si Summus Pontifex rogaretur ut remittat subsidia veteribus Annatis addita. Proponitur exemplum Cnui Regis Anglorum.

XV. Quid in Gallia tentatum anno 1532. 1561. & 1587.

I. **P**OST QUAM aperuimus originem & progressum Annatarum, & quibus contradictionibus jaectatae fuerint, consequens est ut examinemus an pecunia quae solvitur ob Bullas episcopatuum, quae vulgò Annata dicitur, simoniacos reddat eos qui eam recipiunt. Sed antè quam ad rem

E e

ipsam veniamus, docendum est in antecessum duo esse genera simoniae. Nam vera simonia in eo consistit, si quis aliquod premium temporale recipiat pro re quapiam sacra. Hoc genus simoniae jure divino vetitum est, ut constat ex cap. VIII. Actorum: ubi legimus Simonem magum emere voluisse donum Spiritus sancti, quod per impositionem manuum dabatur. Alterum simoniae genus jure ecclesiastico introductum est. In eam autem inciditur quando res Dei ministerio consecratae, aut pro sustentatione Presbyterorum dedicatae, venduntur: quae licet non sint res spirituales, aliquid tamen spirituale connexum habent, ut loquuntur Canonici juris interpretes & Theologi; id est, considerantur quasi pendentes à functione quadam spirituali. Priscis temporibus, quando videlicet ordinationis vocabulo comprehendebantur impositio manuum & provisio Beneficij, inutilis erat illa distinctio: quia is qui simoniam committebat in verae simoniae crimen incidebat.

II. Sed ut ad rem redeamus, sic censeo. Si ratio habeatur prisci moris & auctoritatis antiquorum patrum, puram esse simoniam, si quis, etiam post ordinationem, pecuniam recipiat; excepto tamen salario Notarij, quod exhiberi debet secundum operam ejus. At si novi juris ratio habeatur, Annatae liberari possunt à suspicionem simoniae.

III. Pars prior facillimè probari potest, adductis auctoritatibus Gennadij Patriarchae Constantinopolitani & sancti Gregorij, Iuris Graeco-Romani, Zachariae Pontificis, & Synodi Parisiensis sub Ludovico Pio; quarum supra facta mentio est. Quibus addi possunt testimonia Doctorum, Guilielmi videlicet Durandij Episcopi Mimatenfis, & Deputatorum Nationis Gallicanae in Concilio Constantiensi, quorum loca supra laudata sunt, & determinatio Concilij Basileensis. Ratio hujus sententiae hinc petitur, quòd cum pecunia illa detur contemplatione ordinationis, aut ob confirmationem electionis, gratia sancti Spiritus venundatur. Neque admitti potest, ut supra laudari auctores adnotarunt, distinctio illa, an pecunia detur ante vel post ordinationem; tametsi verum sit mediocre pecuniae summam accipi potuisse pro jure installationis, juxta Novellam Iustiniani, nisi id quoque prohibitum esset à sancto Gregorio. Sed adversus hoc excipi potest ordinationem ab aliquot saeculis separatam esse à provisione Beneficij, ideòque praxim illam simoniae crimine damnari non posse. Respondet Panormitanus, disputans adversus Papam & Episcopos qui pecuniam recipiunt pro expediendis

titulis Beneficiorum, ordinationem conferre potestatem clavium *in habitu*, sed provisionem superioris tribuere exercitium in actu, id est, executionem ordinationis. *Per titulum Beneficij*, inquit, *confertur executio ordinis & clavium, non tantum temporalia bona.*

IV. Secundum verò jus novum, quod auctoritatem addidit tributis quae Beneficiorum possessoribus imperantur pro necessitatibus Ecclesiae Romanae & sustentatione Cardinalium, Annatae ab episcopatibus exactae liberari quidem possunt à crimine simoniae, sed non à vitio avaritiae. Nam post conditum illud jus Curia Romana novo praetextu usa est ad exigendas Annatas, impositionem videlicet & subsidij, cum antea id non soleret, nondum videlicet evulgato Ecclesiae Romanae arcano, posse eam tributa imperare singulis Ecclesiis. Porro necessitatem illam contribuendi sumptus Ecclesiae Romanae, quae inferioribus Ecclesiis incumbit, fundamentum esse Annatarum affirmavit Ioannes de Scribanis in Constantiensi Concilio disputans adversus Deputatos Nationis Gallicanae, itémque Antonius Synodum Basileensem alloquens nomine Eugenij quarti. Tanti autem ponderis visa est haec ratio Ioanni Gerfoni, qui Constantiae aderat pro Natione Gallicana, ut coactus sit excogitare distinctionem quandam, quae in ejus operibus extat, qua concederet Annatas quidem legitime solvi posse, sed modum eas exigendi non posse tolerari. Annatas tolerat titulo subventionis; sed eas simoniae suspicionem laborare ait, si possessio aut exercitium Beneficij impediatur donec pecunia fuerit persoluta. id quod fuse probat in tractatu de simonia. Alibi tamen materiam istam temperat, his verbis: *Status Summi Pontificis & Cardinalium dum recipit & querit subventiones consuetas in oblationibus, decimis, vel Annatis, & similibus, non debet eo ipso de simoniaca pravitate notari. Nisi forte vitium aliud in executionis modo concurrerit, quod vitium corrigi debet, non exinde status minui, destrui, culpari, vel juribus aliunde debitis defraudari, sicut ab infirmo morbus tollendus est, non subjectum vel corpus destruendum. Oppositum verò pertinaciter opponens, notando generaliter de simoniaca pravitate totum statum istum, temerarius esset, nec ferendus.*

V. Sanè Petrus de Alliaco nullam aliam aetate illa probabilem rationem invenit firmandae Annatarum exactiōni quam contributionem pro sustentatione Curiae Romanae; aequumque esse censuit ut quomodo Levitae contributebant decimam suarum decimarum pro Summo Pontifice Iudaeorum, sic omnes contribuerent Annatas pro susten-